

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

شرکت پارس دارو (سهامی عام)

ناشر پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار

گزارش تفسیری مدیریت

پیوست صورتهای مالی سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۴	۱- ماهیت کسب و کار
۱۱	۲- اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف
۱۴	۳- مهمترین منابع، مصارف، ریسکها و روابط
۱۸	۴- نتایج عملیات و چشم اندازها
۲۰	۵- مهمترین معیارها و شاخص های عملکرد برای ارزیابی عملکرد واحد تجاری در مقایسه با اهداف اعلام شده
۲۳	۶- جمع بندی

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

در اجرای بند ۱ ماده ۷ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (مصوب مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۳ و اصلاحیه های بعدی هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار)، شرکت هایی که سهام آن ها نزد بورس اوراق بهادار تهران و یا فرابورس ایران پذیرفته شده باشد، موظف به تهیه و افشای گزارش تفسیری مدیریت در مقاطع میان دوره ای ۳، ۶ و ۹ ماهه و همچنین مقطع سالانه می باشند. لذا گزارش تفسیری مدیریت اخیر مطابق با ضوابط گزارش تفسیری مدیریت (مصوب ۱۳۹۶/۱۰/۰۴ و اصلاحیه مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۰۶ هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار) و راهنمای بکارگیری ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت تهیه و در تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۷ به تایید هیات مدیره شرکت رسیده است.

امضاء	سمت	نماینده	اعضای هیات مدیره
	مدیرعامل و نایب رئیس هیات مدیره	محمد احمدی	شرکت توزیع داروپخش (سهامی عام)
	عضو موظف هیات مدیره	جمال شیرازی	شرکت کاسپین تامین (سهامی عام)
	عضو غیر موظف هیات مدیره	مجید خراسانیان	شرکت داروپخش (سهامی عام)
	عضو غیر موظف-رئیس هیات مدیره	سیدحسین حاجی میری	شرکت سرمایه گذاری داروئی تامین (سهامی عام)
	عضو غیر موظف هیات مدیره	امیر رضازاده	شرکت لابراتوارهای رازک (سهامی عام)

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

مقدمه

گزارش تفسیری مدیریت، یک عنصر مهم در اطلاع‌رسانی به بازار سرمایه، متمم و مکمل صورت‌های مالی است و باید همراه با صورت‌های مالی ارائه شود. گزارش تفسیری مدیریت درباره چشم‌انداز واحد تجاری و "سایر اطلاعاتی که در صورت‌های مالی ارائه نشده‌اند"، فراهم می‌کند و همچنین به‌عنوان مبنایی برای درک اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف بکار می‌رود. در گزارش تفسیری مدیریت، همچنین باید عوامل و روندهای اصلی که احتمال دارد عملکرد، وضعیت و پیشرفت واحد تجاری را تحت تأثیر قرار دهند، تشریح شود.

۱- ماهیت کسب و کار شرکت

شرکت پارس دارو در سال ۱۳۳۹ تحت نام شرکت بایر فارما ایران توسط شرکت بایر آ.گ (BAYER A.G) آلمان، به عنوان نخستین شعبه یک شرکت چند ملیتی دارویی در ایران تأسیس و در سال ۱۳۴۱ به بهره‌برداری رسید. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، سهام شرکت به سازمان صنایع ملی ایران واگذار و نام آن به پارس دارو - سهامی خاص - تغییر یافته است.

از آن زمان، با یک دیدگاه بلندمدت، برنامه‌های بهسازی و گسترش ظرفیت و شرایط تولید طرح‌ریزی شد. سپس در بهمن‌ماه سال ۱۳۷۴ با تغییر وضعیت از سهامی خاص به سهامی عام و پس از طی مراحل قانونی، در لیست شرکت‌های پذیرفته شده در سازمان بورس اوراق بهادار قرار گرفت.

شرکت پارس دارو با استفاده از تحقیقات علمی و فن‌آوری‌های مناسب تولید دارو و با در نظر گرفتن عوامل کلیدی کیفیت، ایمنی و بهداشت، محیط زیست، CGMP، GLP و بهره‌وری، محصولات تولیدی خود را با بهترین تأثیر درمانی به موقع در دسترس سلامت و بهداشت جامعه قرار داده و کیفیت را در همه فعالیت‌ها سرلوحه کار خود قرار می‌دهد.

در این راستا، تمديد اعتبار گواهینامه‌های استانداردهای ISO 9001، ISO 14001، OHSAS 18001 و ISO 45001 و آکرودیته مواد اولیه آزمایشگاه و همچنین اخذ گواهینامه‌های جدید ISO 10013، ISO 10015 و آکرودیته محصول و جوایز متعددی از قبیل دریافت تندیس زرین صنعت سلامت محور، کسب رتبه دوم برای محصول آسپرین در حوزه بسته بندی در نمایشگاه API & Packaging Awards 2019، انتخاب کارفرمای نمونه کشوری در جشنواره ملی امتنان، خانه بهداشت نمونه کشوری، جایزه تعالی منابع انسانی در سال ۱۳۹۷ کسب گردید.

همچنین شرکت پارس دارو از طریق مستقیم و غیر مستقیم ۵۱٪ سهام شرکت داروسازی فارابی (سهامی عام) و ژلاتین کپسول، ۱۶٪ سهام شرکت داروسازی امین (سهامی عام)، ۲۸٪ شرکت پخش هجرت (سهامی عام) را دارا می‌باشد.

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

ماهیت شرکت و صنعت:

الف) موضوعات اصلی شامل :

۱- تولید ، تهیه و واردات داروهای انسانی شامل انواع اشکال دارویی اعم از جامدات (قرص و کپسول و سافت ژل) و نیمه جامدات (مشمتمل بر انواع کرم ها و پماد ها و لوسیون های دارویی و آرایشی بهداشتی) ، محصولات دامی ، مکمل های دارویی و غذایی و ورزشی ، انواع سوسپانسیون ها ، ساشه ها و پودرهای خوراکی ، تجهیزات و لوازم آرایشی بهداشتی، پزشکی و آزمایشگاهی و درمانی ، شیر خشک ، غذای کودک.

۲- توزیع و فروش محصولات در سراسر کشور و صدور آنها به خارج از کشور .

۳- خرید و فروش مواد اولیه ، بسته بندی و سایر ملزومات تولید ، مشارکت و خرید و فروش هر گونه خدمات مرتبط با فعالیت اصلی و عملیاتی شرکت .

ب) موضوعات فرعی شامل :

۱- تأسیس و ایجاد و بهره برداری از کارخانه های تولیدی ، صنعتی و فروش آنها .

۲- خرید و فروش ماشین آلات ، قطعات و سایر ملزومات و داراییها .

۳- مشارکت و سرمایه گذاری و خرید و فروش سهام شرکت ها .

۴- اقدام به فعالیت های تحقیقاتی علمی و عملی مربوط به تبادل اطلاعات ، دانش فنی و تکنولوژی از طریق تهیه و تدارک آنها از شرکت های داخلی یا خارجی و همچنین هر گونه عملیات تجاری و غیر تجاری مجاز که مرتبط با موارد فوق بطور مستقیم یا غیر مستقیم باشد.

تولیدات اصلی شرکت طی دوره مورد گزارش بشرح جدول زیر می باشد:

ردیف	نوع محصول (اصلی یا فرعی)	واحد اندازه گیری	تولید واقعی
۱	قرص	۱۰۰۰ عددی	۱.۹۱۷.۸۷۴
۲	کپسول	۱۰۰۰ عددی	۱۷۱.۱۳۲
۳	نیمه جامدات	۱۰۰۰ عددی	۱۶.۳۱۵
۴	محلول	۱۰۰۰ عددی	۱.۷۴۲
۵	جمع	۱۰۰۰ عددی	۲.۱۰۷.۰۶۴

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

مواد اولیه

مواد اولیه مصرفی، نحوه تامین و وضعیت بازار مواد اولیه شرکت:

میلیون ریال

ردیف	نام ماده اولیه	واحد اندازه گیری	مبلغ مصرفی	تأمین کننده‌ها
۱	استیل سالیستیک اسید ، ناپروکسن و سایر	کیلوگرم	۳.۶۱۰.۳۹۶	داخلی و خارجی
۲	مواد بسته بندی	کیلوگرم	۱.۱۵۹.۵۹۷	داخلی
	جمع کل		۴.۷۶۹.۹۹۳	

جایگاه شرکت در صنعت:

به دلیل عدم وجود ساختار اطلاعاتی مناسب، اطلاعات میزان و مبلغ فروش در این صنعت قابل دسترس و اتکاء نمی باشد شرکت در دوره مالی مورد گزارش در بین شرکت‌های فعال در این صنعت و همچنین در بین شرکتهای بورسی این صنعت به ترتیب با حجم فروش ۲۰۰۲۹.۶۴۵ هزار عدد معادل مبلغ ۱۲.۱۰۵ میلیارد ریال در رده ۲۳ از لحاظ مبلغ فروش قرار دارد.

سهامداران اصلی شرکت:

ردیف	نام سهامدار	تعداد سهام	درصد
۱	شرکت سرمایه گذاری دارویی تأمین (سهامی عام)	۶۷۴.۳۳۴.۶۸۵	۷۰/۹۸
۲	موسسه صندوق بیمه اجتماعی روستائیان و عشایر	۴۲.۳۹۶.۹۴۸	۴/۴۶
۳	شرکت داروپخش (سهامی عام)	۳۴.۰۹۷.۰۴۸	۳/۵۹
۴	صندوق سرمایه گذاری مشترک امید توسعه	۱۷.۲۲۵.۳۹۰	۱/۸۱
۵	شرکت سرمایه گذاری ارشک	۹.۵۶۰.۵۸۶	۱/۰۱
۶	سهام وثیقه شرکت واسط مالی اسفند پنجم (گروه مالی شهر)	۱۷.۸۵۵.۳۷۱	۱/۸۸
۷	شرکت گروه مالی شهر	۶.۵۲۳.۰۶۴	۰/۶۹
۸	سایر حقوقی و حقیقی	۱۴۸.۰۰۶.۹۰۸	۱۵/۵۸
	جمع	۹۵۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۰۰

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

سهام وثیقه:

تعداد سهام وثیقه	تعداد سهام عادی	نماینده	نام سهامدار
۱۳،۴۳۶	۶۷۴،۳۲۱،۲۴۹	سیدحسین حاجی میری	شرکت سرمایه گذاری دارویی تأمین
۱۳،۴۳۶	۳۴،۰۸۳،۶۱۲	مجید خراسانیان	شرکت داروپخش
۷،۵۰۰	۴،۴۷۸	محمد احمدی	شرکت توزیع داروپخش
۱۳،۴۳۶	۴،۴۷۸	امیر رضازاده	شرکت لابراتوارهای رازک
۱۳،۴۳۶	۴،۴۷۸	جمال شیرازی	شرکت داروسازی کاسپین تأمین

اطلاعات مدیران شرکت:

تحصیلات	سمت	نماینده	اعضاء هیئت مدیره
دکترای داروسازی	مدیرعامل و نایب رئیس هیئت مدیره	محمد احمدی	شرکت توزیع داروپخش
دکترای داروسازی	عضو غیرموظف هیئت مدیره	مجید خراسانیان	شرکت داروپخش
دکترای داروسازی	عضو غیرموظف هیئت مدیره	امیر رضازاده	شرکت لابراتوارهای رازک
دکتر اقتصادمدیریت دارو	عضو غیرموظف-رئیس هیئت مدیره	سیدحسین حاجی میری	شرکت سرمایه گذاری داروئی تأمین
کارشناسی ارشد حسابداری	عضو موظف هیئت مدیره	جمال شیرازی	شرکت داروسازی کاسپین تأمین

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

جزئیات فروش:

عدد

ردیف	نوع محصول	کل مقدار فروش	سهم شرکت از فروش داخل در بازار محصول
۱	قرص	۱.۸۶۳.۱۹۹.۳۹۴	۳٪
۲	کپسول	۱۴۷.۴۸۳.۴۳۸	۲٪
۳	کرم	۱۷.۳۳۸.۸۷۴	۱۰٪
۴	محلول	۱.۶۲۳.۵۰۱	۰.۰۴٪
۵	جمع	۲.۰۲۹.۶۴۵.۲۰۷	

قیمت فروش داخلی محصولات توسط وزارت بهداشت و اداره امور دارو تعیین می‌شود که آخرین قیمت های مصوب برای هر یک از محصولات در سایت کدال جهت انتشار به عموم بارگذاری میگردد.

مراودات شرکت با دولت و نهادهای وابسته به دولت:

طی دوره مالی مورد گزارش مراودات شرکت با دولت و نهادهای وابسته به دولت محدود به انجام تکالیف قانونی، قانون مالیاتهای مستقیم، قانون کار و سازمان تامین اجتماعی، و غیره می باشد.

اطلاعات عملکرد واقعی و فرضی محصولات:

ردیف	نام محصول	مبلغ فروش (واقعی)	مبلغ فروش (فرضی)	میانگین نرخ فروش (واقعی)	میانگین نرخ فروش (فرضی)	میانگین بهای تمام شده (واقعی)	میانگین بهای تمام شده (فرضی)
۱	قرص	۸.۱۷۱.۰۱۰	۹.۲۹۶.۹۳۷	۴.۳۸۵	۴.۴۹۲	۲.۳۷۷	۲.۴۲۶
۲	کپسول	۱.۳۳۳.۷۲۴	۱.۳۱۰.۳۷۵	۹.۰۴۳	۸.۶۰۵	۴.۹۴۰	۴.۶۴۶
۳	کرم	۲.۴۹۰.۱۹۳	۳.۲۸۳.۹۷۲	۱۴۳.۶۱۹	۱۲۳.۹۹۳	۵۱.۰۳۵	۳۳.۰۳۶
۴	محلول	۱۱۰.۲۵۶	۱۰۸.۷۱۶	۶۷.۹۱۲	۶۱.۱۷۹	۴۳.۴۴۷	۶۶.۹۵۶
	جمع	۱۲.۱۰۵.۱۸۳	۱۴.۰۰۰.۰۰۰				

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

میلیون ریال

وضعیت پرداخت های به دولت:

ردیف	شرح	سال مالی ۱۴۰۲	سال مالی ۱۴۰۱	درصد تغییرات	دلایل تغییرات
۱	مالیات عملکرد	۵۶۴.۶۳۰	۳۷۲.۵۵۸	۵۱	افزایش سود
۲	مالیات بر ارزش افزوده	۲.۳۳۰	۲.۳۳۳	۰	کاهش ضایعات
۳	بیمه سهم کارفرما	۲۰۱.۳۱۲	۱۴۰.۸۸۸	۴۳	افزایش حقوق
۴	حقوق و عوارض گمرکی	۱۴۳.۰۸۶	۴۹.۶۸۷	۱۸۸	افزایش واردات
۵	پرداختی بابت انرژی	۳۳.۷۳۶	۲۵.۶۸۷	۳۱	افزایش حامل های انرژی
۶	پرداختی بابت تسهیلات	۵.۳۹۵.۳۹۷	۵.۰۰۲.۶۹۸	۸	افزایش حد اعتباری
	جمع	۶.۳۴۰.۴۹۱	۵.۵۹۳.۸۵۱		

جزئیات فروش صادراتی:

در دوره مالی مورد گزارش شرکت فاقد فروش صادراتی می باشد.

قوانین و مقررات و سایر عوامل برون سازمانی مؤثر بر شرکت و احتمال تغییر در آنها از جمله مؤلفه های اقتصاد کلان:

◀ قوانین GMP سازمان بهداشت جهانی (WHO)

◀ قوانین و مقررات سازمان غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

◀ مجموعه قوانین و مقررات سازمان حفاظت محیط زیست ایران

◀ مجموعه قوانین وزارت رفاه، کار و تأمین اجتماعی

◀ مجموعه قوانین شهرداری

◀ قانون تجارت

◀ قانون مالیات های مستقیم

◀ قانون مالیات بر ارزش افزوده

◀ مجموعه قوانین و مقررات سازمان بورس اوراق بهادار

◀ قوانین و مقررات محیط زیست

◀ سایر قوانین موضوعه

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

اطلاعات بازارگردان شرکت:

خلاصه مشخصات و عملکرد بازارگردان به شرح جدول ذیل می باشد:

میلیون ریال

ردیف	عنوان	پارامتر
1	نام بازارگردان	صباگستر نفت و گاز تأمین
2	آغاز دوره بازارگردانی	۱۳۹۹/۰۷/۱۵
3	پایان دوره بازارگردانی	تاکنون
4	منابع اختصاص یافته به بازارگردان از سوی ناشر (میلیون ریال)	۹۳.۳۹۴
5	منابع اختصاص یافته به بازارگردان از سوی سهامدار عمده (میلیون ریال / تعداد سهم)	-
6	مبلغ خرید طی دوره (میلیون ریال)	۱۰۲.۴۳۳
7	مبلغ فروش طی دوره (میلیون ریال)	۱۰۵.۸۸۸
8	سود (زیان) بازارگردانی (میلیون ریال)	۹۹.۶۴۰
9	تعداد سهام خریداری شده طی دوره	۱.۶۹۷.۴۸۶
10	تعداد سهام فروخته شده طی دوره	۱.۷۳۰.۷۸۹
11	مانده سهام نزد بازارگردان	۳.۷۹۷.۶۲۶

لیست به روز شده از شرکتهای فرعی مشمول تلفیق یا زیرمجموعه:

ردیف	نام شرکت	نوع شرکت	سال مالی	تعداد سهام	درصد
۱	داروسازی فارابی	سهامی عام	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۸۲۰.۰۴۰.۱۱۰	۵۱
۲	پخش هجرت	سهامی عام	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۲۴۰.۰۸۵.۰۸۸	۱۵
۳	داروسازی امین	سهامی عام	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۸۸۰.۱۰۹.۷۰۸	۱۶

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۲- اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف:

اهداف مالی مرتبط با کسب و کار: با توجه به وضعیت اقتصادی و چالشهای موجود در بازار، شرکت اهداف و برنامه کاری سال ۱۴۰۳ را بر پایه حفظ توان تولید و فروش خود تدوین نموده است. در این راستا مدیریت شرکت استراتژی های متفاوتی را جهت دستیابی به اهداف تعریف شده به کار گرفته است.

چگونگی مواجهه با روندها، تهدیدها و فرصتها: از آنجائیکه چارچوبهای مبتنی بر رعایت الزامات بورس و قوانین مرتبط، دیدگاه متفاوتی را بر شرکت نسبت به رقبا حاکم می نماید و از طرفی به دلیل سخت تر شدن وضعیت اقتصادی شرکت ها، چالش ها و رکود اقتصادی در بخش های مختلف اقتصادی بازار دارو، تهدیدهای متفاوتی را متوجه شرکت می نماید.

راهبردهای شرکت برای مواجهه با افزایش هزینه مواد اولیه: تنوع بخشی و افزایش تامین کنندگان داخلی و خارجی، عقد قرارداد با تامین کنندگان با هدف ثابت نگه داشتن نرخ اقلام مواد.

برنامه ریزی برای رسیدن به اهداف و راهبردها: استراتژی های کلان شرکت پارس دارو برای سال ۱۴۰۳ مبنی بر ۴ عامل توسعه بازار (گسترش بازار در مناطق جغرافیایی جدید - داخلی و خارجی-)، رسوخ در بازار (افزایش درصد سهم بازار فعلی)، تنوع و توسعه محصول (افزایش فروش از طریق ایجاد تنوع همگن در محصولات)، ارتقاء کیفیت و بهره وری می باشد. در این راستا، کل برنامه ها و پروژه ها حول این ۴ استراتژی انجام می گردد.

پیش بینی چالش ها و ریسک های پیش رو: مهمترین چالش های پیش رو افزایش نرخ ارز و افزایش بهای تمام شده محصولات و تحریم ها می باشد.

اهداف کلان و برنامه های بلند مدت و کوتاه مدت:

اهداف بلند مدت:

- ۱- افزایش توان رقابت پذیری در سطح بازار داخلی و خارجی: از طریق سرمایه گذاری در تولید بکارگیری تکنولوژی روز، ارتقاء کیفیت محصولات تولیدی، افزایش توسعه واحد بازاریابی و فروش، تعامل با مشتریان، شناسایی بازارهای صادراتی
- ۲- مطالعه و بررسی راهکارهای تامین منابع مالی لازم به منظور خرید مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز

اهداف کوتاه مدت:

- ۱- افزایش راندمان تولید
- ۲- افزایش توان ظرفیت تولید، بهره وری و ارتقاء کیفیت محصولات تولیدی
- ۳- تلاش جهت دستیابی کامل به اهداف پیش بینی شده سال مالی

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

برنامه توسعه محصولات جدید و ورود به بازارهای جدید توزیع:

شرکت بر مبنای استراتژی و با توجه به ظرفیتهای خالی موجود در خطوط نیمه جامدات، و توسعه سبد محصولات ذکر شده با دو هدف اخذ سهم بازار از محصولات تولیدی مشابه موجود در کشور و دیگری اخذ سهم بازار با تولید محصولات جدید برای نخستین بار و غیر از سوی دیگر با ورود به تولید محصولات جدید بصورت تولید قراردادی گسترش سبد محصولات جدید در برنامه این شرکت قرار دارد.

و همچنین برنامه ریزی جهت بازسازی خط سفالوسپورین، منجر به افزایش سهم بازار و ایجاد زمینه برای تولید محصولات جدید منطبق با شرایط تولید در خطوط مذکور و مطابق با بازار جهانی خواهد داشت.

رویه های مهم حسابداری، برآوردها و قضاوت ها و تاثیرات تغییرات آنها بر نتایج گزارش شده:

در دوره مالی مورد گزارش شرکت فاقد تغییر رویه ای که نتیجه عملیات شرکت را به نحو با اهمیتی تحت تاثیر قرار دهد می باشد.

سیاست های شرکت در ارتباط با راهبری شرکتی و اقدامات صورت گرفته در رابطه با آن:

گزارش پایداری شرکتی:

• رشد و توسعه عملکرد پایدار از بخش های اصلی و استراتژی تمامی شرکتها می باشد . عملکرد پایدار به معنی کسب منافع برای گروه های حاضر بدون صدمه به حق و حقوق گروه های آینده با همان نسل های آتی است . در این صورت مباحث بسیار مهمی همچون عدم آسیب به محیط زیست ، حفظ و حراست از حقوق کارکنان و همچنین احترام و نفع رساندن به مردم جامعه و خصوصا آنان که در مجاورت و نزدیکی شرکت زندگی می کنند، مطرح می گردد. از این رو عملکرد قابل قبول شرکت از دیدگاه کلیه ذینفعان شرکت و خصوصا "سهامداران آن نه تنها در دوره جاری بلکه در کلیه دوره های آتی منوط به توجه رشد و توسعه عملکرد پایدار می باشد. امروزه سازمان های مدرن برای برآوردن انتظارات جامعه و توجیه عملیات و سود آوری خود تحت پایش بیشتری در این زمینه از سوی ذینفعان مختلف قرار دارند . شرکت پارس دارو نیز از این قاعده مستثنی نبوده و در معرض بررسی نقادانه ذینفعان مختلف در زمینه عملکرد اجتماعی ، زیست محیطی و اقتصادی قرار می گیرد . در این راستا گزارشگری پایداری به عنوان یک رویکرد مهم برای سازمان ها به منظور پاسخگویی به نیازها و انتظارات تمامی ذینفعان در نظر گرفته شده است . در این بخش گزارشگری پایداری شرکت پارس دارو که شامل مجموعه اقدامات شرکت در سه بعد اجتماعی ، ایمنی و بهداشت و اقتصادی در پاسخ به نیازهای اطلاعاتی گروههای مختلف ذینفعان می باشد آرایه می گردد.

• اقدامات انجام شده در خصوص گزارشگری پایداری بشرح ذیل می باشد:

- شناسایی نواقص و کاستی های سیستم های اعلام و اطفای حریق شرکت
- اندازه گیری عوامل زیان آور کار به منظور شناسایی عوامل زیان آور و کنترل وضعیت محیط کار
- اخذ گواهینامه نظارت بر تجهیزات و فعالیت های پر خطر از طریق انجام تست های ایمنی

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

- انجام معاینات ادواری پرسنل به منظور کنترل وضعیت سلامت ایشان و کاهش محدودیت های شغلی
- انجام نیازسنجی آموزشی و برگزاری دوره های آموزشی عمومی و تخصصی HSE برای کلیه پرسنل
- تهیه و نصب علائم هشداردهنده و تابلوهای ایمنی در نقاط پر خطر.
- برگزاری مانورهای ایمنی و آتش نشانی به منظور افزایش عملکرد و آمادگی تیم واکنش اضطراری.
- تدوین برنامه عملیاتی مدیریتی پسماند و اجرای آن در سطح شرکت به منظور کنترل پسماندهای ویژه و صنعتی شرکت
- امحای ضایعات ویژه و صنعتی تحت نظارت سازمان محیط زیست و سایر مراجع ذیصلاح
- انجام پروژه شناسایی و ارزیابی ریسک کلیه خطرات ایمنی، بهداشتی و جنبه های زیست محیطی موجود در واحدهای شرکت.
- انجام پیش های زیست محیطی در قالب طرح خوداظهاری در پایش صنایع به صورت سه ماهه و اطمینان از عدم انتشار آلودگی در محیط
- توسعه فضای سبز شرکت از طریق کاشت نهال و گیاهان مناسب به منظور صیانت از محیط زیست شرکت
- تهیه و توزیع قرص ویتامین D به صورت ماهیانه برای کلیه پرسنل به منظور رفع کمبود ویتامین D در افراد.
- انجام ممیزی و اخذ گواهینامه استاندارد مدیریت سلامت شغلی ISO 45001:2018
- انجام ممیزی و اخذ گواهینامه استاندارد ایزو مدیریت محیط زیست و پیرامونی ISO 14001:2015
- برگزاری دوره های آموزش اختصاصی و مانورهای ویژه به منظور افزایش سطح دانش و آمادگی اعضا تیم واکنش اضطراری .
- تهیه MSDS ۵۳۰ ماده موجود در شرکت بر اساس آخرین الزامات و مقررات ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی.
- انجام پیگیری بهسازی و جایگزینی درب های کشویی انبارها با درب های کرکره ای برقی جهت بهبود شرایط بهداشتی و ارگونومی کارکنان
- هزینه کمکهای عام المنفعه و مسئولیتهای اجتماعی در دستور کار پرداخت طی سال ۱۴۰۲ قرار گرفت.

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۳- مهمترین منابع، مصارف، ریسک‌ها و روابط

منابع:

درصد تغییرات	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	شرح
(۲۵)	۴.۵۰۸.۹۵۴	۳.۳۵۳.۶۳۳	خالص دریافت تسهیلات
۲۵	۶.۶۸۶.۱۷۲	۸.۳۷۳.۰۰۳	مطالبات بابت فروش
	۱۱.۱۹۵.۱۲۶	۱۱.۷۲۶.۶۳۶	جمع

مصارف:

درصد تغییرات	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	شرح
۹	۴.۲۹۷.۵۵۰	۴.۶۸۴.۹۷۵	خالص پرداخت تسهیلات
۵	۸.۰۳۶.۲۶۷	۸.۴۲۰.۲۳۳	بستانکاران خرید مواد اولیه
	۱۲.۳۳۳.۸۱۷	۱۳.۱۰۵.۲۰۸	جمع

ریسک‌ها و موارد عدم اطمینان و تجزیه و تحلیل آن:

ریسک تغییر نرخ پایه ارز تخصیصی به مواد اولیه دارو: تامین ارز خرید مواد اولیه با نرخ دولتی

ریسک نوسانات نرخ بهره: پرداخت در موعد مقرر و کاهش سررسیدها

ریسک نوسانات نرخ ارز: پیگیری به هنگام جهت گرفتن تخصیص ارز

ریسک نوسان قیمت مواد اولیه در مقایسه با قیمت فروش محصولات: یافتن منابع جدید و مقرون به صرفه تر در مقایسه با منابع داخلی و تمرکز در جایگزینی اقلام سود ده در سبد محصولات

ریسک مربوطه به عوامل بین المللی و یا تغییرات مقررات دولتی: اتخاذ تصمیمات به هنگام متناسب با شرایط و عوامل بیرونی توسط مدیریت و هیئت مدیره شرکت

ریسک نقدینگی: سرمایه گذاری های پراتفاع - افزایش سرمایه - اخذ تسهیلات معقول و مقرون به صرفه طبق سیاست های شرکت - افزایش تعاملات درون گروهی - کاهش دوره وصول مطالبات - افزایش دوره بازپرداخت

سایر ریسک های شرکت: ریسک مالیاتی - ریسک تجاری - فرسوده بودن بعضی از دستگاه ها و ماشین آلات - قوانین گمرکی - سیاستها و بخشنامه های بانک مرکزی - شرایط حاکم بر شرکتهای پخش

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

کمیته های اصلی شرکت:

اعضای کمیته حسابرسی:

نام و نام خانوادگی	سمت	پست سازمانی	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی
سیدحسین حاجی میری	عضو غیرموظف-رئیس هیئت مدیره	رئیس کمیته حسابرسی	اقتصاددارو	دکتر
مهروسا قاسمی	----	مدیر حسابرسی داخلی	حسابرسی	کارشناسی ارشد
سیدمرتضی آل سید	----	عضو مستقل کمیته	حسابداری	کارشناسی ارشد
فرید کریمی	----	عضو مستقل کمیته	حسابداری	کارشناسی ارشد

اعضای کمیته انتصابات:

نام و نام خانوادگی	پست سازمانی	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی
محمد احمدی	مدیر عامل و نایب رئیس هیأت مدیره	داروسازی	دکتر
سیدحسین حاجی میری	عضو غیرموظف-رئیس هیئت مدیره	اقتصاد دارو	دکتر
مجید خراسانیان	عضو غیرموظف- هیأت مدیره	داروسازی	دکتر

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

اعضای کمیته ریسک:

نام و نام خانوادگی	سمت	پست سازمانی	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی
جمال شیرازی	عضو موظف هیأت مدیره	معاونت مالی و اقتصادی	حسابداری	کارشناسی ارشد
حامد شعبانی		معاونت تضمین کیفیت	داروسازی	دکتر
فاطمه زادصالح	----	مسئول فنی	داروسازی	دکتر
اعظم اسدزاد	----	مدیر بازرگانی خارجی	مترجمی زبان انگلیسی	لیسانس
ساحل طاهری	----	مدیر بازاریابی و فروش	میکروبیولوژی	لیسانس
کاوه شاکر	----	مدیر حراست	اطلاعات	کارشناسی ارشد
مهرسا قاسمی	----	مدیر حسابرسی داخلی	حسابرسی	کارشناسی ارشد
محمد اسدزاده	----	مدیر فناوری و اطلاعات	کامپیوتر	لیسانس
زینب رضا رجب	----	مدیر صنایع و استراتژیک	مدیریت محیط زیست	کارشناسی ارشد

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

دعاوی حقوقی له یا علیه شرکت و اثرات ناشی از آن:

ردیف	موضوع (خواستہ یا شکایت)	تاریخ دعاوی	علیه	مرجع رسیدگی	ارزش ریالی (میلیون ریال)	آخرین وضعیت رسیدگی (رای صادره)	خلاصه ای از رای صادره	توضیحات
1	مطالبه وجه چک	۱۳۹۲/۰۵/۰۲	شرکت توسعه دارویی رسا	شعبه ۱۰۹ دادگاه عمومی حقوقی	۲۱۸,۷۲۴	قطعی	حکم قطعی شده و در حال اجرا می باشد	
2	مطالبه وجه چک	۱۳۹۳/۰۶/۲۵	شرکت گروه اطلس ساراوان	شعبه ۱۰۶ دادگاه عمومی حقوقی	۶,۹۷۷	قطعی	خواننده به نظر کارشناس اعتراض کرد و هیات سه نفره تعیین و مبلغ کارخانه را به ۷۳۰ میلیارد ریال تخمین زده شد.	

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۴- نتایج عملیات و چشم اندازها

نتایج عملکرد مالی و عملیاتی:

میلیون ریال

درصد تغییرات	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	شرح
۱۸	۱۰.۲۶۷.۳۲۲	۱۲.۱۰۵.۱۸۳	فروش خالص
۱۲	(۵.۴۲۹.۵۲۱)	(۶.۱۱۳.۹۱۴)	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۲۴	۴.۸۳۷.۸۰۱	۵.۹۹۱.۲۶۹	سود ناخالص
	۴.۴۹۲.۷۹۰	۳.۶۹۹.۷۶۲	درآمد حاصل از سرمایه گذاری
۳۱	(۴۴۶.۶۹۴)	(۵۸۵.۳۱۲)	هزینه های فروش اداری و عمومی
	۸.۰۱۹	(۸.۲۶۱)	خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی
۲	۸.۸۹۱.۹۱۶	۹.۰۹۷.۴۵۷	سود عملیاتی
۱	(۷۰۵.۱۴۸)	(۷۱۰.۴۲۳)	هزینه مالی
	۱۶.۱۹۹	۲۱۲.۲۳۵	خالص سایر درآمدهای غیر عملیاتی
	۸.۲۰۲.۹۶۷	۸.۵۹۹.۲۶۹	سود قبل از کسر مالیات
	(۵۷۴.۰۴۰)	(۱.۰۷۵.۲۸۴)	مالیات بردرآمد
(۳)	۷.۶۲۸.۹۲۷	۷.۵۲۳.۹۸۵	سود خالص
	۸.۰۳۰	۷.۹۲۰	سود هر سهم

جزئیات پرداخت و آخرین وضعیت پرداخت سود سهام مطابق مصوبه آخرین مجمع:

میلیون ریال

مانده سود سهام مصوب	پرداخت سود سهام		سود سهام مصوب مجمع	شرح
	اشخاص حقیقی و حقوقی			
۳.۸۸۰.۵۲۰	۳.۳۱۰.۰۳۰		۷.۱۹۰.۵۵۰	سود سهام سال ۱۴۰۱
۳۹.۴۴۷	۳.۱۹۰.۵۵۳		۳.۲۳۰.۰۰۰	سود سهام سال ۱۴۰۰
۳.۹۱۹.۹۶۷	۶.۵۰۰.۵۸۳		۱۰.۴۲۰.۵۵۰	جمع

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

تغییرات در پرتفوی سرمایه گذاری‌ها، ترکیب دارایی‌ها و وضعیت شرکت:

میلیون ریال

دوره مالی مشابه قبل			دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹			نام شرکت
درآمد سرمایه گذاری	بهای تمام شده	درصد مالکیت	درآمد سرمایه گذاری	بهای تمام شده	درصد مالکیت	
۳.۴۶۶.۹۴۱	۶۹۴.۴۶۳	۵۱	۲.۸۷۰.۱۴۰	۶۹۲.۲۰۲	۵۱	شرکت داروسازی فارابی
۹۳۶.۶۵۰	۱۹۹.۸۴۹	۱۵	۷۴۴.۲۶۳	۱۹۸.۵۰۱	۱۵	شرکت پخش هجرت
۸۸.۰۱۰	۱۰.۰۳۴	۱۶	۸۲.۸۰۰	۱۰.۰۳۴	۱۶	شرکت داروسازی امین

تحلیل حساسیت (مختص شرکتهای تولیدی):

۴۳۵.۰۰۰	۴۰۰.۰۰۰	۳۶۵.۰۰۰	۳۲۰.۰۰۰	۲۸۵.۰۰۰	نرخ دلار-ریال
۵۳٪	۴۰٪	۲۸٪	۱۲٪	۰٪	درصد تغییرات نرخ ارز
۱.۸۰۱	۲.۲۶۸	۲.۷۳۵	۳.۳۳۵	۳.۸۰۲	EPS (عملیاتی)

- سود هر سهم بر مبنای فروش دوازده ماهه سال ۱۴۰۲ شرکت بدون در نظر گرفتن درآمد سرمایه گذاری می باشد.
- محاسبات جدول فوق براساس نرخ دلار ۲۸۵.۰۰۰ ریال تدوین گردیده است. (در تحلیل حساسیت نرخ های پایین تر نیز محاسبه شده است).
- در محاسبات فوق معادل افزایش نرخ ارز، افزایش نرخ فروش محصولات در نظر گرفته شده است.
- معادل ۵۴٪ از مواد مصرفی شرکت وارداتی است که متأثر از افزایش نرخ ارز می باشد.
- کلیه محاسبات و ارقام پیش بینی شده بر اساس تعداد ۹۵۰.۰۰۰.۰۰۰ سهم محاسبه گردیده است.
- محاسبات در جدول فوق برآوردی بوده و نتایج واقعی احتمالاً متفاوت از پیش بینی ها خواهد بود و تفاوت های حاصل می تواند با اهمیت باشد.

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۵- مهمترین معیارها و شاخص‌های عملکرد برای ارزیابی عملکرد واحد تجاری در مقایسه با اهداف اعلام شده

درآمدهای عملیاتی:

فروش مقداری دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل ۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد و مبلغ فروش برابر مبلغ ۱۲.۱۰۵.۱۸۳ میلیون ریال بوده که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۱۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد و این ناشی از بهینه‌سازی سبد محصول به جهت افزایش تولید محصولات با حاشیه سود بالاتر و حفظ و افزایش سهم بازار شرکت در صنعت داروئی کشور و حذف محصولات زیان ده می‌باشد.

هزار عددی

مقدار فروش:

دوره مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹			دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹			فرم دارو
جمع	صادراتی	داخلی	جمع	صادرات	داخلی	
۲.۱۵۹.۸۲۶	۷.۴۴۰	۲.۱۵۲.۳۸۶	۲.۰۱۲.۷۰۷	۱۲.۴۰۳	۲.۰۰۰.۳۰۴	قرص و کپسول
۲۴.۸۸۲	۳۰۰	۲۴.۵۸۲	۱۷.۴۶۳	۷۹۸	۱۶.۵۶۵	کرم درمانی
۲.۶۶۴	۱۰۰	۲.۵۶۴	۱.۶۲۴		۱.۶۲۴	محلول
(۹.۷۰۸)			(۲.۰۴۸)			برگشت از فروش
۲.۱۷۷.۶۶۴	۷.۸۴۰	۲.۱۷۹.۵۳۲	۲.۰۲۹.۶۴۵	۱۳.۲۰۱	۲.۰۱۸.۴۹۲	جمع

میلیون ریال

مبلغ فروش:

دوره مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹			دوره مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹			فرم دارو
جمع	صادراتی	داخلی	جمع	صادرات	داخلی	
۸.۳۷۹.۳۵۳	۳۳.۶۷۵	۸.۳۴۵.۶۷۸	۱۱.۳۷۷.۸۴۷	۷۴.۴۰۱	۱۱.۳۰۳.۴۴۶	قرص و کپسول
۲.۵۶۲.۸۹۸	۱۱.۶۵۰	۲.۵۵۱.۲۴۸	۲.۶۲۸.۷۲۱	۴۹.۲۴۸	۲.۵۷۹.۴۷۳	کرم درمانی
۱۶۸.۶۶۸	۶.۳۰۰	۱۶۲.۳۶۸	۱۱۵.۹۰۷		۱۱۵.۹۰۷	محلول
(۵.۰۶۲۶)			(۲۹.۱۷۸)			برگشت از فروش
(۷۹۲.۹۷۱)			(۱.۹۸۸.۱۱۳)			تخفیفات
۱۰.۲۶۷.۳۲۲	۵۱.۶۲۵	۱۱.۰۵۹.۲۹۴	۱۲.۱۰۵.۱۸۳	۱۲۳.۶۴۹	۱۳.۹۹۸.۸۲۵	جمع

مقایسه هزینه‌های تولید دوره مورد گزارش نسبت به دوره مشابه سال قبل به شرح ذیل می‌باشد:

در مجموع هزینه‌های تولید نسبت به دوره مشابه سال قبل ۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

میلیون ریال

درصد افزایش (کاهش) نسبت به دوره قبل	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	شرح
(۱)	۴.۸۱۵.۵۰۶	۴.۷۶۹.۹۹۳	مواد مستقیم
۴۵	۴۵۵.۸۰۲	۶۶۲.۴۷۸	دستمزد
۲۹	۸۱۸.۷۴۹	۱.۰۵۸.۶۳۰	سربار
۶	۶.۰۹۰.۰۵۷	۶.۴۹۱.۹۶۱	جمع هزینه های تولید

هزینه های فروش ، اداری و عمومی

هزینه های اداری و عمومی در پایان سال مالی منتهی به ۱۴۰۲ مبلغ ۵۸۵.۳۱۲ میلیون ریال و دوره مشابه سال قبل ۴۴۶.۶۹۳ میلیون ریال می باشد که نسبت به دوره مشابه سال قبل حدود ۳۱ درصد افزایش داشته که علت افزایش بابت حقوق و دستمزد می باشد.

هزینه های مالی

هزینه های مالی در پایان سال مالی منتهی به ۱۴۰۲ مبلغ ۷۱۰.۴۲۳ میلیون ریال و دوره مشابه سال قبل ۷۰۵.۱۴۷ میلیون ریال می باشد که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۸ درصد افزایش داشته است . باتوجه به افزایش تسهیلات در سال ۱۴۰۳ جهت خرید مواد اولیه، پیش بینی می گردد هزینه های مالی نیز افزایش داشته باشد.

سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی و غیر عملیاتی

سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی و غیر عملیاتی در پایان سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ به مبلغ ۲۲۰.۴۹۵ میلیون ریال که در دوره مشابه سال قبل مبلغ ۱۶.۱۹۹ میلیون ریال می باشد. که نسبت به مشابه سال قبل افزایش داشته که علت افزایش بابت فروش بخشی از سهام شرکت داروسازی فارابی و پخش هجرت می باشد.

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

هزار عددی

شاخص ها و معیارهای عملکرد برای ارزیابی:

شرح	بودجه سال مالی ۱۴۰۲	واقعی سال مالی ۱۴۰۲	دلایل انحراف
قرص	۲۰۶۹.۳۶۸	۱.۸۶۳.۱۹۹	عدم تخصیص ارزوگشایش اعتبار
کپسول	۱۵۲.۲۷۵	۱۴۷.۴۸۳	*****
نیمه جامدات	۲۶.۴۸۵	۱۷.۳۳۸	*****
محلول	۱.۷۷۷	۱.۶۲۳	*****
جمع	۲.۲۴۹.۹۰۵	۲.۰۲۹.۶۴۵	

نسبت های مالی:

شرح	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	درصد / مرتبه / روز
نسبت جاری	۱.۶۷	۱.۷۳	مرتبه
نسبت آنی	۱.۲۱	۱.۳۶	مرتبه
دارایی جاری	۹۴	۹۳	درصد
نسبت بدهی	۵۷	۵۵	درصد
بدهی به ارزش ویژه	۱.۳۴	۱.۲۲	مرتبه
نسبت مالکانه	۴۳	۴۵	درصد
پوشش بهره	۹۰.۱	۱۲.۶	مرتبه
قیمت تمام شده به فروش	۵۱	۵۳	درصد
سود ناویژه به فروش	۴۹	۴۷	درصد
سود پس از کسر مالیات	۶۲	۷۴	درصد
بازده دارایی ها	۳۵	۳۸	درصد
بازده ارزش ویژه	۸۱	۸۵	درصد
سودمندی وام	۲.۳۴	۲.۲۲	مرتبه
نسبت گردش دارایی ها	۰.۵۶	۰.۵۲	مرتبه
گردش موجودی کالا	۳.۰۶	۳.۶۲	مرتبه
گردش دارایی های ثابت	۲۷.۳۳	۲۰.۴۴	مرتبه
گردش بدهکاران	۱.۶۴	۱.۹۳	مرتبه
دوره متوسط وصول مطالبات	۲۲۵	۱۸۹	روز
دوره گردش کالا	۲۳۶	۱۹۱	روز
دوره گردش عملیات	۴۶۱	۳۸۰	روز

گزارش تفسیری مدیریت

سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۶- جمع بندی

در طول مدت سال مالی گذشته و با تمام مشکلات اقتصادی و تحریم ها این شرکت از لحاظ عملکرد نسبت به دوره مشابه سال قبل مطلوبتر بوده و با برنامه ریزی های مناسب جهت کیفیت محصولات ، افزایش بهره وری، کاهش هزینه ها سعی و تلاش خود را خواهیم نمود به اهداف پیش بینی شده دست یابیم.